

"I. Oskola Mesterek a jósvafői gyülekezetben"
(Miskolczi József lelkipásztor)

A multat akarom megőrizni a jövő számára, amikor mindazt örökítem meg, amit sem a matrikulákban, sem pedig a jegyzőkönyvekben nem lehet így megtalálni, ahogyan leírom.

Előre jelzem, nem történetet akarok írni, csak a matrikulákban lévő adatokat gyűjtöttem össze. A hiányosságot a még élő öreg emberek adataival egészítettem ki. Ma ezt könnyebb, mint holnap. És tegnap pontosabb és kimerítőbb adatokat írhattak volna meg elődeink, de ahhoz buzgó egyház szeretet kell, hogy egyházunk régi értékeit a jövő számára is biztosítsuk.

Azért is szükség van erre, mert régi jegyzőkönyveink kivétel nélkül az 1944.dec. 18 - 1945. február 1-ig tartó orosz-román csapatok által való megszállás alkalmával megsemmisítettek. Így ezek is hiányzanak, amik pedig egyedüli biztos forrásoknak szolgálnának.

Egyházunknak roppant nagy értéke, ha beszédes és tanulságos multjával a jelenbe tud belevilágítani.

Itt a jósvafői gyülekezetben munkálkodó tanítók és lelkipásztorok nevét szertném a feledés homályából kihámozni, hogy világítsanak a már régen nyugvó hű szolgák nekünk még sok évszázadon át.

Névtelen munkásai ők az Istennek, de szerény munkájukat arra méltatta, hogy Isten gyülekezete, az egyház az ő munkájuk nyomán ma is él és Isten dicsőségét zengi Jósvafő községben.

Ezeknek az adatoknak a hitelesítője a meglévő három matrikula.

Jósvafőn, 1951. március 8.

Miskolczi József
lelkipásztor

1. **Eötvös György:** 1723 - 1760-71.
1758 évi anyakönyvi bejegyzés szerint már 35 éve mester Jósvafőn.

2. **Bihari György:** 1772 - 1779.
Felesége: Csapó Kovács Zsuzsánna. Gyerekük: József, aki később iskola mester itt Jósvafőn. Bihari György 1779. március 29-én halt meg 40 évi szolgálat után, itt helyben 74 éves korában. Ez az adat arra enged következtetni, hogy ő 1739-től tanít itt. Az 1772-es évszámot az I. matricula utolsó oldalán lévő "működő iskola mesterek" névjegyzékéből vettem át. Összeállítója nem ismerte a halotti bejegyzést, azért írta 1772-től. Bihari működése ezek szerint egybe esik Eötvös működésével. Ez azt bizonyítja, hogy olyan népes volt ez a gyülekezet, hogy 2 tanító oktatta az iskolás gyerekeket. Felesége 1772. január 3-án 60 éves korban halt el.

3. **Rátz József:** 1774 -1777. Hárman az öreg Bihari betegeskedése idején voltak helyettes tanítók.
4. **Almási Sándor:** 1777 - 78.
5. **Nagy László:** 1778 - 1782. Nagy Lászlónak 1778.május 22-én leánygyermek született itt.

6. **Bihari József:** 1782 - 1826.
Felesége: Ferentz Judith. Két gyermekük született itt: Zsigmond 1788 és Katalin 1791. Felesége itt halt meg 1837. okt. 8-án 82 éves korban. 1826 okt. 18-án 74 éves korában halt meg. Leesett a szekérről.

7. **Váradai András:** 1786 - 1811.
Felesége: Várady Judith. Itt 3 gyerekük született; Zsuzsánna 1787; Pál 1791 és Krisztina 1794. Váradai Pál itt kötött házasságot 1822-ben Nikodém Annával. Mindketten itt haltak meg. Pál 1833-ban 42 éves és felesége 1837-ben 40 éves korban.
Váradai András iskola mester 1811. dec. 20-án halt meg 25 évi szolgálat után 51 éves korban.
Bihari és Váradai gyermekeinek egy időben való születése azt bizonyítja, hogy ebben az időben.....

8. **Kardos József:** 1811.
9. **Nagy József:** 1812 - 813.
10. **Nádaskai György:** 1814 - 819.

- 11. Kiss Dániel:** 1819 - 1838.
Kétszer nősült. Első felesége: Csiszár Mária 1820-ban 22 éves korban szárazbetegségben halt meg.
Második felesége: Dely Mária. Itteni nemes ember leánya, akivel 1820 július 25-én kötött házasságot.
Gyermekek: Mária 1821-ben született. Ns Mészáros János varbóci lakoshoz ment feleségül 1840-ben.
Kiss Dániel 1838. január 8-án halt el 50 éves korban.
- 12. Maklári István:** 1838 - 1851.
Felesége: Farkas Zsuzsánna. Házasság kötésük 1840. nov. 23-án volt Gitzén. A gitzei eklésia predikátorának Maklári Istvánnak volt a fia. Három gyermekük született: Erzsébet 1841, Etelka 1843 és István 1846-ban.
- 13. Ns Urbán Károly:** 1852 - 1870.
Pátria beli ember volt. Atya itteni nemes ember Károly. Felesége itteni lakos ns. Dely Mária. Házasságot 1852. febr. 10-én kötött. Hét gyermekük született: Ábrahám 1853, aki nagyon hosszú időn át Bódvalenkén volt tanító; Gyula 1857, meghalt 1858-ban; Erzsébet 1859; Eszter 1861; Mária 1863 meghalt 1867-ben, László 1866 ebben az évben meg is halt; Eduárd 1867, később itt volt tanító.

Édesanyja: Vatay Mária, akinek testvér bátyja, Vatay György hosszú időn át a gyülekezet predikátora volt, meghalt 1854-ben 56 éves korában.

Urbán Károly, mint nyug. tanító halt meg 1897. okt. 9-én 69 éves korában. Eduárd fia mellett volt.
- 14. Dudás János:** 1870 - 1877.
Felesége: Bistika Antónia. Házasságuk 1872. jún. 29-én volt. Itt két gyermekük született: Ilona 1873 és Béla 1875-ben, aki Debrecenben táblabíró volt. Innen Kelecsénybe távozott tanítónak.
- 15. Thuróczi Endre:** 1877 - 1887.
Bódvavendégiben született. Felesége: Luzsinszky Mária r. kath. vallású postamester nő. Házasságot 1883. nov. 29-én kötött. Gyermekek: Zoltán 1887-ben született, mint világháborús rokkant halt meg 1931-ben.

Érdekes, hogy felesége a r.kath. vsról nem tért át. Ez volt az oka, hogy az em. a felekezeti tanítót felesége vallása miatt a tanítóságtól felmentette, s ő mint jegyző helyezkedett el Jósvafőn. Meghalt 1937-ben 77 éves korában. A tornai em-nél mint világi tanácsbíró szerepelt. Felesége 1940-ben halt meg.

16. **Soltész István:** 1887 - 1890.
A hídvégardói Soltész család sarja. Innen Kelecsénybe távozott és mint szendrői tanító halt el.
17. **Urbán Eduárd:** 1890 - 1900.
Felesége: Juhász Mária. Négy gyermekük született itt: Béla 1891, meghalt 1892-ben; Béla 1893; Dezső 1895 és Barnabás 1897, aki ma a sárospataki gimnáziumban tanár. Innen Serkére távozott.
18. **Donó Árpád:** 1900 - 1902.
19. **Héderváry Izidor:** 1902 - 1913.
Felesége: Lökös Ilona; Gyermekük: Lajos 1910, és Ilona 1913-ban született. Innen Szuhafőre távozott. Nyugdíjban Putnokon élt és ott is halt meg 1949-ben.
20. **Járdánházy József:** 1913 - 1915.
1915-ben innen vonult be az első világháborúba katonának. A katonai pályán volt több éven át. Ma Szlovákiában Járdánházán él.

1915-1918 háborus években nem volt kántor tanítója az egyháznak, a tanítást Fodor Géza lelkész látta el.
21. **Nyilas Antal:** 1919 - 1925.
22. **Taar Erzsébet:** 1925 - 1928.
Mint a második tanerő munkálkodott az egyházi iskolánál. A V.K.H. 1928-ban a gyermekek létszámára való tekintettel a második tanerőt nem engedélyezte, ezért eltávozott.
23. **Kolláth Gyula:** 1926 - 28.
Felesége: Pravdos Ilona. Gyermekük Zoltán 1926-ban született. Innen Putnokra, majd Miskolcra ment

tanítónak. Ma is Miskolcon él fuvarozásból, mert az állam tanítói állásától megfosztotta.

24. **Soltész Pál:** s. lelkész tanító: 1928
Csak egy félévig tanított. Sajószentpéterre távozott, ahol ma is, mint hitoktató lelkész működik.
25. **Lakatos Leó István:** s. lelkész tanító: 1929 - 1931.
Ő volt az első tanító, aki az 1928 évben felépült új iskolában tanított.
26. **Barcsák János:** 1931 - 1950.
Bronsville-ben /:Amerika:/ született 1909.március 8-án. 1931. aug-ban választotta meg az egyház kántor-tanítónak. Disznóshorvátban laktak szülei. Ő már az új kántori lakásban lakott. 1932/33-ik iskolai évben katonai szolgálatot teljesített. Helyettese Csiszár Sándor volt, aki ma is Szuhafőn tanító. 1938-ban a felvidék felszabadításakor katonának bevonult, ekkor Miskolczy József, Kovács Pál jelenlegi szini lelkész, Merényi Dániel, ma hidvégdói tanító, s lelkészek helyettesítették, majd 1941 őszén az orosz frontra került, ahonnan egy év múlva 1942 őszén került haza. Ez idő alatt Mogyorósi István helyettesítette. 1944-ben idehaza orosz fogságba került és 1947 júniusában jött haza. Helyettese ekkor Lovász Erzsébet az égerszögi Lovász Bertalan tanítónak a leánya volt. Őt az állam Barcsák hazajötte után a második tanítói állásra nevezte ki és 1950.áprilisig itt működött.
Barcsák János működése alatt államosították az iskolát 1949 nyarán. Kántori tisztét megtartotta 1950 máj. 1-ig, amikor is Szendrőbe helyezte át az állam. Ott nősült meg 1950. júl-ban, felesége Lovász Erzsébet.
Barcsák János zárta be a felekezeti tanítók névsorát.